

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej aj ako „MPSVR SR“ alebo „ministerstvo“)

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (ďalej aj ako „ÚNMS SR“ alebo „úrad“)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia (ďalej aj ako „vyhláška“ alebo „vyhláška č. 508/2009 Z. z.“)

Slovenská technická norma STN 33 1610:2002 s názvom „Revízie a kontroly elektrických spotrebičov počas ich používania“ (ďalej aj ako „STN norma“ alebo „norma“)

Lokalizácia: § 13a, § 13b

Účinnosť: 01.01.2014

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 185

Povinnosť vykonávať pravidelné kontroly počítačov a iných elektrických zariadení každých 6 mesiacov a revíziu každých 24 mesiacov

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:

- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:

Hĺbkové ex post hodnotenie:

☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu

☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 30. 6. 2025

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:

Podľa ustanovení § 13a, § 13b vyhlášky č. 508/2009 Z. z. revíziou elektrického ručného náradia a revíziou elektrického spotrebiča sa kontroluje stav bezpečnosti elektrického ručného náradia a stav bezpečnosti elektrického spotrebiča počas používania. Rozsah revízie a lehoty revízie elektrického ručného náradia a elektrického spotrebiča a rozsah kontroly a lehoty kontroly elektrického ručného náradia a elektrického spotrebiča počas používania upravujú slovenské technické normy.

V súlade s platnou právnou úpravou je každý prevádzkovateľ elektrického zariadenia povinný zabezpečiť pravidelné vykonávanie kontrol a revízií elektrických zariadení počas ich používania. Táto povinnosť sa vzťahuje na všetky právnické a fyzické osoby – podnikateľov, vrátane subjektov pôsobiacich v oblasti, kde zamestnanci štandardne využívajú zariadenia ako notebooky, napájacie zdroje a súvisiace elektrické príslušenstvo.

Podľa súčasne platnej legislatívy je potrebné vykonávať pravidelnú kontrolu každých šesť mesiacov a odbornú revíziu každých dvadsaťštyri mesiacov. Povinnosť vychádza zo Slovenskej technickej normy STN 33 1610:2002, ktorá upravuje požiadavky na pravidelné revízie a kontroly elektrických spotrebičov počas ich prevádzky. Uvedené opatrenia majú za cieľ predchádzať rizikám ohrozenia zdravia a majetku spôsobeným nesprávnym alebo nevyhovujúcim technickým stavom elektrických zariadení.

9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)

Každý prevádzkovateľ elektrického zariadenia je povinný vykonávať periodické revízie elektrických zariadení. Príkladom sú tiež IT spoločnosti, kde pracovníci využívajú pri práci notebook (elektrické zariadenie). Súčasná právna úprava u týchto elektrických zariadení stanovuje povinnosť vykonať predpísanú kontrolu každých 6 mesiacov a revíziu každých 24 mesiacov. Predmetom ex post hodnotenia je posúdenie lehoty vykonávania pravidelných kontrol a revízií.

9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:

Ex ante:

V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikované subjekty, pri ktorých sa predpokladalo, že ich bude regulácia ovplyvňovať.

Ex post:

Táto regulácia sa vzťahuje na všetkých prevádzkovateľov elektrických zariadení počas ich používania. Týka sa právnických aj fyzických osôb – podnikateľov, ktorí prevádzkujú elektrické zariadenia v rámci svojej podnikateľskej činnosti, ako sú napríklad IT spoločnosti, výrobné podniky, kancelárie či rôzne prevádzky. Zodpovednosť nesú aj zamestnávateľia, ktorí poskytujú zamestnancom elektrické zariadenia na pracovisku, ako sú notebooky, nabíjačky, tlačiarne či iné spotrebiče.

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
185.	Povinnosť vykonávať pravidelné kontroly počítačov a iných elektrických zariadení každých 6 mesiacov a revíziu každých 24 mesiacov	§ 13a, § 13b STN 331610:2002	01.01.2014	prevádzkovatelia elektrických zariadení	667 606	160	107 109 038	-	107 109 038

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:

Ex ante náklady:

V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie.

Ex post náklady:

Na kvantifikáciu ex post nákladov bola použitá Kalkulačka nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie na rok 2023 (ďalej aj ako „kalkulačka nákladov“). Ex post náklady regulácie predstavujú nepriame finančné náklady spojené so zaplatením poplatku za revíziu pre revízneho technika alebo firmu a administratívne náklady súvisiace s evidenciou a vedením dokumentácie o vykonávaných revíziách.

Nepriame finančné náklady súvisiace so zaplatením ceny za revíziu sme stanovili na základe expertného odhadu, keďže cenu za revíziu stanovujú dodávatelia na základe individuálnej ponuky a jej výška závisí od počtu zariadení, ich náročnosti a iných faktorov. Finančné náklady na revíziu jedného elektrického zariadenia (PC, notebook) sa pohybujú v priemere od 3 – 5 eur bez DPH (3,69 – 6,15 eur s DPH), okrem uvedených nákladov si revíznych technik do ceny počíta náklady na spracovanie správy a dopravné.

Orientačne sme vychádzali z dostupne zverejnenej ceny za revíziu na podnik, pričom sme stanovili cenu za revíziu podľa veľkostnej kategórie podniku podľa počtu zamestnancov od 250 eur do 3 000 eur s dvojročnou frekvenciou. Následne sme vypočítali priemernú cenu na 1 podnikateľský subjekt. Počet podnikateľských subjektov v r. 2023 bol 667 606, priemerná cena na jeden podnikateľský subjekt na základe uvedených výpočtov bola 260 eur. Postup výpočtu a zdroje pre výpočty sú uvedené v tabuľke.

Počet zamestnancov	Počet podnikov	Cena za revíziu v eurách	Náklady celkom v eurách
0-9	650533	250	162 633 250
10- 49	13674	500	6 837 000
50-249	2731	1000	2 731 000
250 a viac	668	3000	2 004 000
Spolu	667606		174 205 250
Cena na 1 podnik v eurách			260

Zdroj:

<https://www.peroncik.sk/revizie/cennik>

https://monitoringmsp.sk/wp-content/uploads/2024/05/MSP_v_cislach_2023.pdf

Priemerný poplatok za uvedenú povinnosť 260 eur na jeden subjekt bol použitý v kalkulačke nákladov s dvojročnou frekvenciou.

Administratívne náklady spojené s evidovaním a vedením dokumentácie štandardnej náročnosti s nemožnosťou elektronickej evidencie v rozsahu 240 minút s dvojročnou periodicitou boli vypočítané na základe priemerných nákladov ceny práce za rok 2023.

Celkové ex post náklady spojené s uvedenou reguláciou na jeden podnikateľský subjekt sú vo výške 160 eur a na celý podnikateľský sektor vo výške 107 109 038 eur prepočítané na jeden rok.

Samozrejme, v prípade, že by sa znížila periodicita vykonávania revízií napr. na 3 roky, náklady by pri nezmenených cenách klesli o jednu tretinu, teda na 106 eur na jeden subjekt a na celé podnikateľské prostredie na 70 691 965 eur, ak by nedošlo k navýšeniu cien na revíziu.

9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):

Zdrojom početnosti je správa SBA: Malé a stredné podnikanie v číslach v roku 2023.

https://monitoringmsp.sk/wp-content/uploads/2024/05/MSP_v_cislach_2023.pdf

Zdrojom početnosti cien revízií je: <https://www.peroncik.sk/revizie/cennik>

Zdrojom početnosti počtu podnikov je: https://monitoringmsp.sk/wp-content/uploads/2024/05/MSP_v_cislach_2023.pdf

9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):

V ex ante fáze analýza vplyvov nebola vypracovaná z dôvodu, že hodnotená regulácia bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) preto nebolo možné vyčíslieť. Z uvedeného dôvodu vznikol rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) vo výške 760 598 eur na kategóriu dotknutých subjektov.

9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:

V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, sekcia práce, odbor ochrany práce

PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Asociácia priemyselných zväzov a dopravy,
(ďalej ako „APZD“), IČO 50027514

Slovenská asociácia palivového priemyslu
a obchodu (ďalej aj ako „SAPPO“)
IČO 30808499

Tate & Lyle Boleraz, s.r.o.

IČO 31411011

VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a.s., (ďalej aj
ako „VW“), IČO 35757442

Zúčastnené subjekty:

Áno ☐ Nie ☒

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

SAPPO

Tate & Lyle Boleraz,
s.r.o

VW

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

14.05.2025

14.05.2025

14.05.2025

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 27.03.2025 do 09.04.2025.

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácii:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Slovenská asociácia palivového priemyslu a obchodu poukazuje na to, že z pohľadu poisťovní má pravidelná revízia elektrických zariadení odôvodnený význam, najmä pri riešení poisťovních udalostí spojených so vznikom požiaru. V prípade škodovej udalosti môže práve platná revízia slúžiť ako dôkaz o splnení zákonných povinností a riadnej údržbe zariadenia, čo je podstatné pri posudzovaní nároku na poistné plnenie. Na druhej strane, pokiaľ ide o pravidelné kontroly každých šesť mesiacov, zástupcovia SAPPO naznačili, že v prípade bežných kancelárskych zariadení by mohla byť táto činnosť vykonávaná samotným užívateľom zariadenia, a nie výlučne odborne spôsobilou osobou. Tým by sa zabezpečila primeraná úroveň bezpečnosti bez zbytočnej administratívnej a finančnej záťaže.

Spoločnosť VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a.s., uviedla, že povinnosť vykonať revíziu každých 24 mesiacov považuje za primeranú a plne akceptovateľnú. Z pohľadu prevádzkovej bezpečnosti ide o dôležitý odborný úkon, ktorý má svoje opodstatnenie. Pokiaľ ide o pravidelné kontroly vykonávané každých šesť mesiacov, spoločnosť poukazuje na to, že sa často ide iba o vizuálnu kontrolu napájacieho zdroja (napr. adaptéra alebo kábla).

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Vyhláška č. 508/2009 Z. z. podľa zástupcov ministerstva obsahuje množstvo povinností, ktoré majú historický pôvod a postupne sa formovali približne od roku 1968. Napriek prebiehajúcim úpravám, vrátane zohľadňovania technologického pokroku a vyradenia niektorých zastaraných zariadení z ustanovení, mnohé povinnosti zostali zachované. Tento historický vývoj sa prejavuje aj v súčasných reguláciách, ktoré často vychádzajú zo starších princípov, a preto potrebujú revíziu a aktualizáciu, aby lepšie reflektovali aktuálne technické a prevádzkové podmienky.

Rozsah revízie a lehoty revízie elektrického ručného náradia a elektrického spotrebiča a rozsah kontroly a lehoty kontroly elektrického ručného náradia a elektrického spotrebiča počas používania upravujú slovenské technické normy. Technické normy nie sú právne záväzné, avšak ich záväznosť vyplýva z právneho predpisu, ktorý na slovenské technické normy explicitne odkazuje ako na záväzný základ alebo súčasť svojich požiadaviek. V praxi sú preto aplikované ako záväzný štandard, najmä v oblasti bezpečnosti. Podľa vyjadrenia MPSVR SR lehoty na vykonávanie pravidelných kontrol a revízií elektrických zariadení nie sú ustanovené vyhláškou č. 508/2009 Z. z., ale vyplývajú z príslušných slovenských technických noriem, ktoré vydáva Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky. Tieto normy – ako napríklad STN 33 1610:2002 (ďalej aj ako „pôvodná norma“) – určujú rozsah, spôsob a periodicitu kontrol a revízií, ktorými sa v praxi riadi bezpečná prevádzka elektrických spotrebičov.

Podľa vyjadrenia ÚNMS SR slovenská technická norma STN 33 1610:2002 bola revidovaná a v súčasnosti je (vrátane zapracovanej zmeny tejto normy z mája 2025) v súbežnej platnosti s novou normou STN 33 1630:2025 „Revízie a kontroly elektrických spotrebičov počas ich používania“ (ďalej aj ako „nová norma“) až do 1. mája 2027. Súbežná platnosť bola ponechaná s cieľom zabezpečiť 24-mesačné prechodné obdobie od vydania novej normy, počas ktorého je možné vykonávať kontroly aj podľa pôvodnej normy. Nová norma v plnom rozsahu nahrádza normy STN 33 1610 z novembra 2002 a STN 33 1600 z decembra 1996. Podľa názoru úradu toto opatrenie vytvára priestor na plynulé

prispôsobenie sa novým požiadavkám a zároveň vychádza v ústrety podnikateľskej sfére aj odbornej verejnosti.

ÚNMS SR zabezpečuje organizáciu tvorby slovenských technických noriem v spolupráci s odbornou verejnosťou a zástupcami podnikateľov. Úrad potvrdzuje, že tento participatívny proces zabezpečuje aktuálnosť a relevantnosť technických noriem. Spracovateľ STN normy nám dodatočne zaslal stanovisko k danej problematike, pričom podľa jeho vyjadrenia ide zo strany podnikateľov o neporozumenie aktuálne platným slovenským technickým normám, ktoré sa týkajú revízií a kontrol elektrických spotrebičov počas ich používania. Zároveň poukazuje aj na nedostatočné pochopenie požiadaviek vyplývajúcich z legislatívy v oblasti BOZP. Podľa spracovateľa STN normy na zabezpečenie BOZP pri používaní elektrických spotrebičov legislatíva rozlišuje dva základné nástroje:

Revízia – podľa § 9 ods. 1 písm. d) vyhlášky č. 508/2009 Z. z. ide o odborné overenie bezpečnosti prehliadkou, meraním a skúšaním v pravidelných intervaloch. Vykonáva ju osoba určená prevádzkovateľom s odbornou spôsobilosťou podľa § 22 až 24 vyhlášky.

Kontrola – podľa § 9 ods. 1 písm. e) tej istej vyhlášky ide o vizuálnu prehliadku a jednoduché odskúšanie medzi revíziami. Môže ju vykonávať osoba s odbornou spôsobilosťou podľa § 20 až 24 vyhlášky, teda aj poučený zamestnanec podľa § 20, ktorý zariadenie používa a bol riadne poučený.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Podľa zástupcov podnikateľov v rámci šesťmesačných kontrol ide často len o vizuálne posúdenie stavu napájacieho zdroja alebo kábla, ktoré nevyžaduje odborné technické znalosti. Z pohľadu podnikateľskej praxe by bolo efektívnejšie a administratívne menej zaťažujúce, keby tieto jednoduché kontroly mohol vykonávať samotný používateľ zariadenia (napr. zamestnanec), pričom by sa záznam o kontrole mohol viesť v internej evidencii. Zástupcovia podnikateľov navrhujú zväziť úpravu legislatívy tak, aby sa povinnosť šesťmesačných kontrol presunula na úroveň užívateľa zariadenia, s cieľom znížiť zbytočné náklady a administratívne zaťaženie a zároveň zachovať primeranú úroveň bezpečnosti. Alternatívne riešenie navrhované zástupcami podnikateľov spočíva v tom, že pravidelné kontroly elektrických zariadení vykonávané v šesťmesačných intervaloch, ktoré sa v praxi obmedzujú najmä na vizuálne posúdenie stavu napájacieho zdroja (napr. adaptéra alebo kábla), by mohli byť realizované samotným užívateľom zariadenia. Tento postup by umožnil zjednodušenie kontrolného procesu bez negatívneho dopadu na bezpečnosť, pričom by sa záznam o vykonanej kontrole viedol v internej evidencii prevádzkovateľa.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR si je vedomé, že vyhláška č. 508/2009 Z. z., ktorá ustanovuje podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami a v niektorých častiach neodráža aktuálne technické a technologické trendy v praxi. Aktualizácia tohto predpisu je z pohľadu zástupcov ministerstva potrebná a opodstatnená. Ide však o rozsiahly a technicky náročný právny predpis, ktorého novelizácia si vyžaduje dôkladnú odbornú prípravu, medzirezortnú koordináciu a diskusiu s dotknutými subjektmi.

V súčasnosti však vyhláška nie je zaradená do Plánu legislatívnych úloh vlády SR a jej prerokovanie nie je v krátkodobom horizonte plánované. Ministerstvo však eviduje podnety z praxe a otázku jej aktualizácie vníma ako legislatívnu prioritu do budúcnosti, ktorú bude potrebné riešiť s náležitou odbornou prípravou a konzultáciami.

Podľa ÚNMS SR, Odbor technickej normalizácie nie je oprávnený poskytovať odborné výklady k jednotlivým ustanoveniam slovenských technických noriem vzhľadom na ich rozsah a komplexnosť. Záväzná požiadavka vždy vyplýva zo záväzných právnych predpisov, ako sú zákony alebo vyhlášky.

Norma STN 33 1630:2025 obsahuje lehoty na vykonávanie opakovaných revízií elektrických zariadení z dôvodu absencie právneho predpisu, ktorý by takéto lehoty upravoval.

Podľa spracovateľa STN normy pravidelné kontroly medzi revíziami sú dôležité najmä pri zariadeniach s rizikom poškodenia počas používania alebo manipulácie. Podľa platnej STN 33 1630 sa kontrola elektrického spotrebiča alebo predlžovacieho prívodu musí vykonať pred použitím alebo v lehotách, ktoré si prevádzkovateľ určí podľa interného predpisu s ohľadom na riziká používania. Zamestnávateľ tak môže sám nastaviť frekvenciu kontrol, pričom ich vykonanie môže delegovať na poučeného zamestnanca (§ 20 vyhlášky č. 508/2009 Z. z.). Iné riziká predstavuje napríklad ručné náradie v remeselnej práci a iné kancelárske zariadenia. Zodpovednosť za primerané nastavenie lehôt kontrol nesie zamestnávateľ, aby minimalizoval riziko úrazu. V prechodnom období 24 mesiacov je možné kontroly vykonávať aj podľa pôvodnej STN 33 1610:2002.

Spracovateľ STN normy na požiadavku podnikateľov týkajúcej sa vedenia záznamov o kontrolách sa vyjadril, že ide o neznalosť aktuálne platnej normatívy, konkrétne STN 33 1630:2025, ktorá prešla riadnym verejným prerokovaním, kde sa k jej zneniu mohol vyjadriť každý občan Slovenskej republiky. V zmysle tejto normy sa „o kontrole môže vyhotoviť záznam“, čo znamená, že záznam nie je povinný. Kontrolu môže vykonať priamo zamestnanec, ktorý so zariadením pracuje a bol náležite poučený podľa § 20 vyhlášky č. 508/2009 Z. z., čo platí pre každého zamestnanca. Tento zamestnanec pritom nemusí viesť záznam o vykonanej kontrole. Záznam je však odporúčané vyhotoviť najmä v prípadoch, keď sa pri kontrole zistí poškodenie zariadenia alebo iná porucha, ktorá vyžaduje opatrenia.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnomu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

V zmysle platnej právnej úpravy sú všetci prevádzkovatelia elektrických zariadení, vrátane IT spoločností, povinní zabezpečovať pravidelné kontroly (každých 6 mesiacov) a revízie (každých 24 mesiacov) elektrických spotrebičov. Povinnosť vychádza z vyhlášky č. 508/2009 Z. z. a nadväzujúcej normy STN 33 1610:2002. Na základe podnetov z praxe podnikateľského prostredia, najmä z administratívneho a kancelárskeho sektora, bolo poukázané na neprimeranosť šesťmesačných kontrol pri zariadeniach s nízkym rizikom (napr. notebooky a adaptéry), ktoré sa v praxi obmedzujú na vizuálne posúdenie stavu káblov a nevyžadujú odborné znalosti.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR si uvedomuje, že vyhláška č. 508/2009 Z. z. obsahuje množstvo historicky formovaných povinností, ktoré už v mnohých prípadoch nezodpovedajú aktuálnemu technickému vývoju. Ministerstvo vníma aktualizáciu vyhlášky ako dôležitú tému pre budúce obdobie, ktorá si vyžaduje odbornú prípravu a spoluprácu s dotknutými subjektmi. V oblasti pravidelných kontrol a revízií elektrických zariadení je potrebné zdôrazniť, že tieto lehoty nevyplývajú priamo z vyhlášky, ale z technických noriem, ktoré sú síce formálne dobrovoľné, no v praxi plnia funkciu záväzného bezpečnostného štandardu.

ÚNMS SR sa vyjadril, že tvorba noriem prebieha v spolupráci s odbornou verejnosťou a podnikateľmi, čím sa zabezpečuje ich aktuálnosť a praktická uplatniteľnosť. Tento participatívny prístup zvyšuje akceptovateľnosť noriem v praxi a umožňuje, aby technické predpisy lepšie reflektovali reálne podmienky na pracoviskách.

Podľa spracovateľa STN normy nie je v súvislosti s uvedenou argumentáciou potrebné meniť legislatívu. Požadovaná zmena platí už od 1. januára 2014, teda viac ako 11 rokov. Ak zamestnávateľ vykonáva kontroly elektrických spotrebičov výlučne osobou s vyššou odbornou kvalifikáciou v elektrotechnike, ide o jeho dobrovoľný krok nad rámec zákonných požiadaviek.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

MPSVR SR počas konzultácie vyjadrilo názor, že si uvedomuje zastaranosť niektorých častí vyhlášky a potrebu jej aktualizácie vzhľadom na technický vývoj. Vzhľadom na rozsah a technickú náročnosť však nie je jej novela v súčasnosti zaradená do Plánu legislatívnych úloh vlády SR.

Spracovateľ ex post hodnotenia oceňuje postoj ministerstva zaoberať sa v budúcnosti otázkou aktualizácie vyhlášky. Aj keď momentálne nie je zaradená do Plánu legislatívnych úloh vlády SR, vnímanie tejto témy, ako legislatívnej priority do budúcnosti, hodnotíme pozitívne. Spracovateľ vníma potrebu odbornej revízie vyhlášky ako opodstatnenú, najmä s ohľadom na praktické podnety z podnikateľského prostredia. Zároveň podporuje zámer ministerstva pristúpiť k tejto téme s dôrazom na odbornú prípravu a konzultácie so všetkými relevantnými partnermi.

Z pohľadu spracovateľa sa alternatívny návrh zástupcov podnikateľov, ktorým je nahradenie povinnosti vykonávať šesťmesačné kontroly elektrických zariadení externou odbornou osobou možnosťou ich vykonávania samotnými používateľmi (napr. zamestnancami), javí ako praktický a administratívne menej zaťažujúci. Avšak podľa nových zistení sa lehoty revízií elektrických spotrebičov v novej norme STN 33 1630 výrazne zjednodušili a zosúladi s lehotami predlžovacích prívodov, ktorými sú napájané. Lehota revízií spotrebičov používaných pri administratívnej činnosti je stanovená na 24 mesiacov vrátane predlžovacieho prívodu, pokiaľ tento nie je mechanicky namáhaný, čo pri administratívnej práci nie je bežné. Na základe týchto informácií považuje spracovateľ predmetné lehoty za adekvátne. Zároveň bolo objasnené, že na vykonanie kontroly elektrických zariadení nie je nevyhnutná odborne spôsobilá osoba. Kontrolu môže vykonať aj samotný zamestnanec, pokiaľ je primerane oboznámený a poučený.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:		
☒ ponechať reguláciu	☐ upraviť reguláciu	☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
☐ upraviť aplikačnú prax		
9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:		
Spracovateľ stanoviska konštatuje, že zúčastnené strany počas konzultácie dospeli ku konsenzu ohľadom potreby novelizácie vyhlášky č. 508/2009 Z. z., ktorú považujú za opodstatnenú. Zároveň však na základe nových skutočností zistených počas spracovania stanoviska a doplnených informácií zo strany spracovateľa STN normy neodporúča meniť aktuálne nastavené lehoty kontrol a revízií elektrických spotrebičov, ktoré vyplývajú z novej normy STN 33 1630. Spracovateľ zároveň zdôrazňuje, že ex post hodnotenie pomohlo objasniť viaceré nejasnosti podnikateľov vyplývajúce z ich praxe, čo prispieva k lepšiemu porozumeniu požiadaviek v oblasti BOZP. Spracovateľ sa bude informovať o následných krokoch procesu aktualizácie predmetnej vyhlášky.		

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:

Vyjadrenie ÚNMS SR:

ÚNMS SR nie je gestorom uvedeného právneho predpisu (vyhlášky č. 508/2009 Z. z.). ÚNMS SR v tomto kontexte vystupuje ako národný normalizačný orgán do ktorého gescie patria spomínané technické normy v zmysle zákona 60/2018 Z. z. – Zákon o technickej normalizácii. Technické normy nie sú právny predpis. ÚNMS SR by teda nemal byť označovaný v časti gestorov právneho predpisu.

ÚNMS SR považuje vykonávanie ex post hodnotenia v oblasti revízie elektrických spotrebičov postaveného na základe STN 33 1610: 2002 za už neaktuálne vzhľadom na platnosť novej STN 33 1630: 2025.

Avšak, vzhľadom na krátky odstup od prijatia STN 33 1630: 2025 do sústavy STN dňa 1.5.2025, času potrebného na spracovanie tohto ex post hodnotenia a začiatku prác na tomto ex post hodnotení pred prijatím STN 33 1630: 2025 ÚNMS SR chápe, že výsledky sú interpretované po zmene STN.

V procese ex post hodnotenia sa nikde neuvádza, že s STN 33 1610: 2002 je potrebné pre komplexnosť informácií spomínať aj v kontexte jej zmien, a to STN 33 1610/Zmena 1: 2011 a STN 33 1610/Zmena 2: 2025. V texte teda chýbajú informácie, že k tejto kmeňovej technickej norme existujú dve zmeny.

ÚNMS SR odporúča pri budúcich ex post hodnoteniach v tejto oblasti rozšíriť zoznam cielene oslovených podnikateľských subjektov z časti 9.3.1 o zástupcov elektrotechnickej oblasti (napr. Slovenský elektrotechnický zväz, Komoru elektrotechnikov Slovenska a pod.).

Vyjadrenie MPSVR SR:

Uvedená povinnosť je podľa názoru MPSVR SR nevyhnutná z dôvodu zachovania dosiahnutej úrovne BOZP. Predĺženie lehôt vykonania kontrol a revízií by mohlo mať za následok zníženie stavu bezpečnosti, a to by mohlo viesť k zvýšeniu rizika a následnému poškodeniu zdravia. Iná (miernejšia) alternatíva tak neprichádza do úvahy. V oblasti BOZP nie je žiaduce prijímanie návrhov, ktoré znižujú už dosiahnutú úroveň BOZP, rámcová smernica 89/391/EHS zaviazala členské štáty podporovať zlepšovanie podmienok v tejto oblasti a zosúladiť podmienky pri zachovaní už dosiahnutých zlepšení. Podľa čl. 1 ods. 3 smernica rešpektuje existujúce alebo budúce ustanovenia vnútroštátneho práva a spoločenstva, ktoré sú priaznivejšie pre bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov pri práci. Úpravu slovenských technických noriem nemá v gescii MPSVR SR ale Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, ktorý v prípade technologického pokroku alebo potrieb aplikačnej praxe aktualizuje technické normy. K uvedenej problematike predkladateľ nepredložil dôveryhodné dáta, ktoré by bolo možné vyhodnotiť, preto nepovažujeme zaradenie predmetnej regulácie do ex post hodnotenia za opodstatnené a vykonateľné.

9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:

Vyjadrenie ÚNMS SR:

ÚNMS SR považuje za pozitívne a uspokojivé, že výsledkom ex post hodnotenia je v časti 9.4.4 spracovateľom konštatovaný konsenzus a vyjasnenie niektorých nejasností podnikateľov.

V bode 9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia sa uvádza: „Podľa súčasne platnej legislatívy je potrebné vykonávať pravidelnú kontrolu každých šesť mesiacov a odbornú revíziu každých

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia

dvadsaťštyri mesiacov. Povinnosť vychádza zo Slovenskej technickej normy STN 33 1610:2002, ktorá upravuje požiadavky....“ Do budúcnosti ÚNMS SR odporúča zvážiť nastavenie periodicity kontrol a revízií v samotnej legislatíve.

Vyjadrenie MPSVR SR:

Spracovateľ nesprávne uvádza, že povinnosť vychádza z vyhlášky MPSVR SR č. 508/2009 Z. z.. Ustanovenie § 13a a § 13b definujú revíziu elektrického ručného náradia a revíziu elektrického spotrebiča a kontrolu elektrického ručného náradia a kontrolu elektrického spotrebiča. Lehoty konkrétnych revízií a kontrol vyplývajú z nadväzujúcej normy STN 33 1610:2002, ktorej gestorom je ÚNMS SR, ktorý používa ako poradný orgán národné technické komisie podieľajúce sa na tvorbe slovenských technických noriem, technickej normalizačnej informácie, na pripomienkovaní a ďalších činnostiach, ktoré súvisia s technickou normalizáciou. Úpravou STN 33 1610:2002 sa zaoberá TK 84.